

Iparraldeko ipuin argitaragabeak bildu ditu Jabier Kalzakortak azken liburuan

'Lamia, Sorgin eta Tartaroen Erresuma ezkutua' Labayruk eta BBK-k argitaratu dute

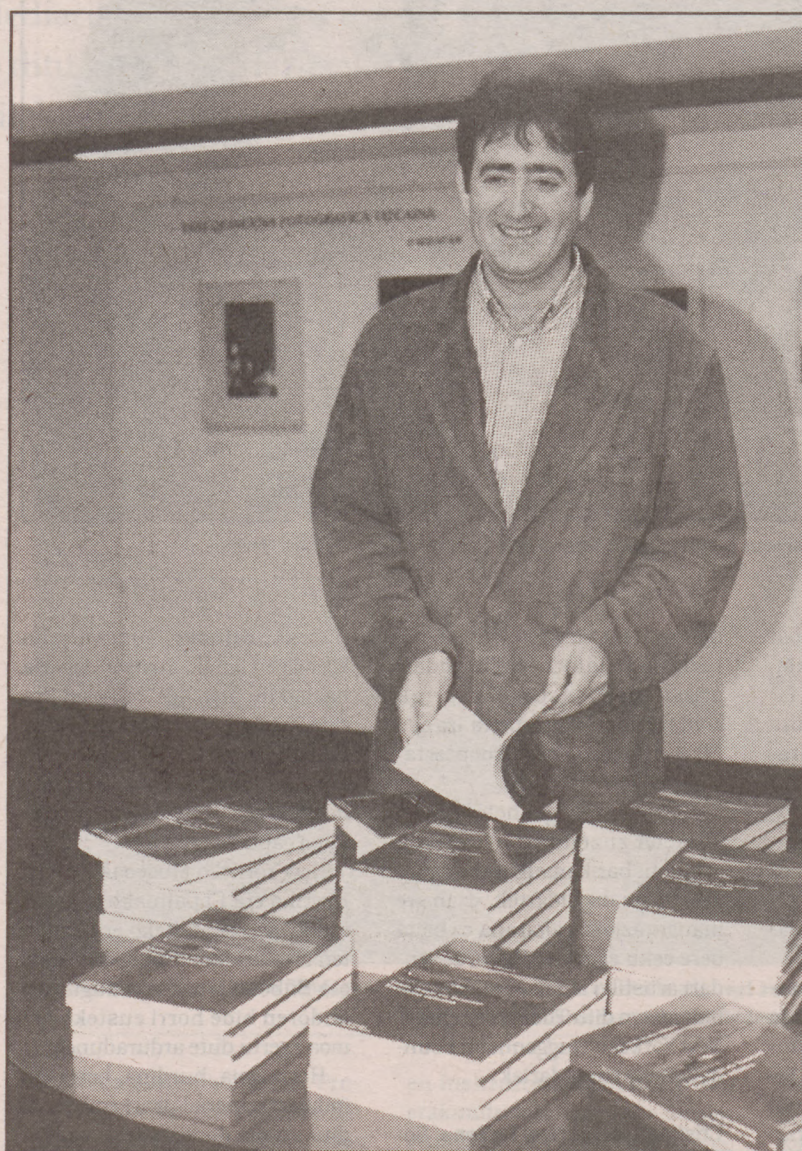
Jabier Kalzakorta idazle markinarrak XIX. mendeko Iparraldeko ipuin argitaragabeak bildu, aztertu eta 'Lamia, Sorgin eta Tartaroen Erresuma ezkutua' liburuan kaleratu ditu. Labayru Ikastegiak Bilbao Bizkaia Kutxarekin batera argitaratu duen liburu hori Laratz ahozko literatura bildumako hirugarrena da. Bildumako laugarren liburukiak Nafarroako mendialdeko ipuinak jasoko ditu.

Montse Arregi / Bilbo

ORAIN arte argitaratu barik egon diren XIX. mendeko Iparraldeko ipuinak biltzeko Pariseraino joan behar izan du Jabier Kalzakortak, hango Biblioteka Nazionaleraino, alegia. Markinarrak ez du ipuin bilduma soila egin, sarrera gisa azterketa lana argitaratu baitu liburuaren hasieran. Bukarera hainbat hitz eta esapide bereziren hiztegi laburra moldatu du. Jatorrizko eskuizkribuen faksimilekin osatu du liburua.

Laratz ahozko literatura bildumako hirugarren liburukia da Kalzakortak egindakoa. Bildumako lehen liburua Adolfo Arejita, Igone Etxebarriak eta Jaione Ibarak landutako *Mendebaldeko Euskal Baladak*. Antologia izan zen. Ondoren etorri zen Juan Manuel Etxebarriaren *Gorbela inguruko Etno-Ipuin eta Esaundak*. Duela hiruzpalau urte sortutako Laratz bildumaren xedea «gaur egun ia-ia galduta dagoen sutondoan sortutako harako giro epel eta samurra» nolabait berreskuratzea litzateke. Argitaratuko den laugarren liburukiak Nafarroako mendialdeko ipuinak jasoko ditu.

Jabier Kalzakorta: «Nire liburu hau garai bateko euskal ipuinen edertasuna asmatzeko eskaintza edo gonbita baino ez da, beste barik»

Jabier Kalzakortak ipuinak bildu eta azterketa lanarekin hornitu ditu.

Lamia, Sorgin eta Tartaroen Erresuma ezkutua liburua joan den asteartean aurkeztu zuen Bilbon Kalzakortak. Ekitaldian lagun izan zituen Piarres Xarriton euskaltzaina, Labayru Ikastegiko arduradun Ander Manterola eta BBK-ko ordezkariak.

Manterolak aurkeztu ekitaldian azaldu zuenez, liburua «mai-

tasunez» eginga dela nabaria da, «Kalzakorta bera ere gizon samurra eta edertasuna dastatzen duena baita».

Xarriton Iparraldeko herri literaturaz mintzatu zen aurkeztu ekitaldian, eta Kalzakortaren lana «Laffitek hasitako Iparraldeko lorategiaren zaintzea» dela azaldu zuen. «Iparraldean ez daukagu unibertsitaterik, eta, beraz, azterketa lanak egiteko aukerak urriak dira; horregatik eskertzen ditugu halako ekimenak», azpimarratu zuen. Iparraldeko literaturak «tesietarako gai ugari» eskaintzen dituela gogorarazi zuen. Hainbat ipuin zaharrek gertatu

den moduan, Kalzakortak bildutakoak «Euskal Herriko artistek beren ikuskizunetan» erabiliko dituztelakoan dago euskaltzaina. «Agian Fernando Amezketa bera marrazki bizidun bilakatuta ikusiko ditugu».

Paris, Baiona eta Donostian bildutako ipuinak

• Jabier Kalzakortak ipuin bat irakurri hasi zuen liburuaren aurkezpena. Ipuinak, Borges antologiatik jasotakoak, irakaspen argia zeukan: kanpora ateratzen konturatzen da bat etxean daukan altxor edo edertasunaz. Hala gertatu omen zitzaion idazle eta irakasle markinarrari ere. «Txinako idazle baten ipuinak itzuli nituen, eta haien edertasuna ikusi eta gero jabetu nintzen hemengo edertasunaz», kontatu zuen Kalzakortak.

Liburuan jaso dituen euskal ipuinen jabe egiteko, Kalzakortak Paris-ko Liburutegi Nazionalera jo zuen. Han XIX. mendeko ipuin sorta argitaragabea jaso zuen. Donostiako Koldo Mitxelena Kulturunean gordetako beste ipuin batekin eta Baionako Museoa aurkitutakoekin osatu du markinarrak *Lamia, Sorgin eta Tartaroen Erresuma ezkutua* liburua.

Ipuinok jaso ondorengo azterketa lana Labayru Ikastegian egin du Kalzakortak. Egilearen hitzetan, «Lamiak, Sorginak eta Tartaroak dira ipuinotako pertsonaia nagusiak. Ipuinok azterketa batez jantziak eman behar nituela pentsatu nuen».

«Nire liburu hau garai bateko euskal ipuinen edertasuna asmatzeko eskaintza edo gonbita baino ez da, beste barik», esan zuen Kalzakortak amaitzeko. x

Tisnerrek lortu du aurtur Letra Katalanetako Ohorezko Saria

Idazlearen literatura lana eta ibilbide koherentea nabarmendu du epaimahaiak

Agentziak / Bartzelona

OMNIUM CULTURAL elkarteak Avel·li Artis-Gener Tisner idazle katalanari eman zion herenegun gauean Letra Katalanetako Ohorezko Saria. Bartzelonako Musika Jauregian egindako ekitaldi ospetsu batean. Idazle katalanak ikuspegi zibiko eta nazional batetik bete duen ibilbide koherentea nabarmendu zuen epaimahaiak saria banatzeko orduan, haren literatura lan gorestearekin batera. Omnium Cultural elkarteak hiru hamarkada bete eman ditu sari hori eskaintzen, eta Kataluniako idazle eta pertsona ezagun ugari jaso dute orain arte izendapena.

Tisner Bartzelonan jaio zen, 1912an, eta kazetari eta marrazkilaria gisa aritu zen gaztetan Kataluniako gerraurreko hainbat aldizkarian: *La Rambla*, *La Publicitat*, *Diario mercantil*. Gerraostean Mexikora joan zen, eta hango exilioan ekin zion bere literatura obra oparoari, 556. *brigada mixta* izenburuko eleberriarekin. Tisnerrek hiru eginkizun horiek landu ditu bizitza osoan, aldi berean gainera: kazetari, marrazkilaria eta idazle. Laurogeiko hamarkadan, bere oroitapenak idazten hasi zen.

Letra Katalanetako saria eskuratzeak pozez bete du Tisner, idazleak berak herenegun gauean adierazi zuen bezala: «Egundoko poza eman dit saria jasotzeak, baina hemendik aurrera ofizialki *izar* edo *handiuste* izena emango didate eta ezin izango dut sentazio hori saihestu». Tisnerrek ekitaldian esan zuenez, oraindik ere frankismoa ez dago garaitua: «Sekula ez da frankismoaren aurkako garai- pen erabatekoa gertatu, auzia oraindik ere konpondu gabe baitago». x

IRAGARKI MERKEAK (943) 300222

VIAJES IBERIA
BIDAIK
SENEGAL eta MALI
16 eguneko zirkuitua — 185.900 pta.tik
Lekuak: Dakar, Laku Arrosa, Raes, 'Langue de Barbarie' Parke Nazionala, Bamako, Djenne, Dogon Herria eta Segu.
Irteera bereziak: Uztailaren 15ean, abuztuaren 5 eta 19an, irailaren 2 eta 16an.
Aita Larroka, 7 DONOSTIA
Tfnoa.: 29 37 00 • Faxe: 29 33 43

HOBBY HERGO CARAVELAIR
KARABANAK CI - RIVIERA
AUTO-KARABANAK
ERREMOLKEAK
AUTO-KARABANEN ALOKAIRUA
Larunbat goizez irekita
Zatortz iturria!
AMETS
Ford
Tel.: 78 19 50 - 78 25 92
ONATI

Titiriteroak
Antzerkia
Haur berbera
Zirkotailerra
908772347
(943)467597

Urte osorako apartamentu-ganbara alokatzen dut, Donostiako Konstituzio enparantzan.
Tel.: 42 21 44

IRAGARKI MERKEAK

31 x 33 mm
Eguna: 2.600
Astea (6 egun): 2.050
2 aste (12 egun): 1.850
Hilabetea: (24 egun): 1.300

31 x 33 mm
MODULO (Iparraldea)

Eguna: 80 l.
Astea (6 egun): 75 l.
2 aste (12 egun): 63 l.
Hilabetea (24 egun): 50 l.

31 x 33
MODULO (Edizio orokorra)

Eguna: 2.600
Astea (6 egun): 2.050
2 aste (12 egun): 1.850
Hilabetea: (24 egun): 1.300